

Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων
Πρεσβεία της Ελλάδος στη Μαδρίτη

**Δελτίο Οικονομικών και Επιχειρηματικών
Εξελίξεων στην Ισπανία**

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2023

Επιμέλεια-σύνταξη:

Παντελής Γκάσιος
Χριστίνα Οικονόμου
Μαρία Χαραλαμπίδου

Ανδα. Dr. Arce 24-28002 Μαδρίτη, <https://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/840>, ecocom-madrid@mfa.gr

Στο 2,6% ο ετήσιος ρυθμός πληθωρισμού τον Αύγουστο στην Ισπανία

Σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία που δημοσίευσε στις 29/8 το Εθνικό Ινστιτούτο Στατιστικής (INE), ο εναρμονισμένος δείκτης τιμών καταναλωτή στην Ισπανία διαμορφώθηκε για το μήνα Αύγουστο στο 2,6% σε ετήσια βάση, έναντι 2,3% τον Ιούλιο, 1,9% τον Ιούνιο, 3,2% το Μάιο και 4,1% τον Απρίλιο τ.ε. Η άνοδος του δείκτη πληθωρισμού οφείλεται κυρίως στη συνολική άνοδο των τιμών των καυσίμων και, σε δευτερεύοντα βαθμό, στην άνοδο των τιμών των υγρών καυσίμων, σε σύγκριση με τις μειώσεις που είχαν καταγραφεί τον Αύγουστο 2022. Από την άλλη πλευρά, όσον αφορά τις τιμές του ηλεκτρικού ρεύματος, αυξήθηκαν μεν τον Αύγουστο τ.ε., αλλά σε μικρότερο βαθμό από ό,τι τον Αύγουστο 2022. Παρά τη συνολική άνοδο του δείκτη κατά 3 δέκατα της ποσοστιαίας μονάδας, ο πληθωρισμός που καταγράφηκε τον Αύγουστο είναι ο τρίτος χαμηλότερος από τον Μάρτιο του 2022, όταν είχε διαμορφωθεί σε 3,4%, γεγονός που εκτιμάται από εδώ οικονομικούς αναλυτές πως σημαίνει ότι το επίπεδο τιμών στην Ισπανία έχει μάλλον επιστρέψει στην εποχή προ του πολέμου στην Ουκρανία. Εξετάζοντας τη μηνιαία μεταβολή του δείκτη πληθωρισμού, αυτός εμφανίζεται τον Αύγουστο αυξημένος κατά 5 δέκατα της ποσοστιαίας μονάδας (0,5%) σε σύγκριση με τον Ιούλιο.

Το ισπανικό Υπουργείο Οικονομικών Υποθέσεων τόνισε σε σχετική ανακοίνωσή του ότι «τα στοιχεία εξέλιξης του δείκτη τιμών καταναλωτή εδραιώνουν την Ισπανία ως μία από τις χώρες της ευρωζώνης με τον χαμηλότερο πληθωρισμό, αφού ο δείκτης έχει μειωθεί κατά σχεδόν 8 ποσοστιαίες μονάδες το τελευταίο έτος, γεγονός που ευνοεί την ανταγωνιστικότητα και την κερδοφορία των ισπανικών επιχειρήσεων, καθώς και τη βελτίωση της αγοραστικής δύναμης των μισθών». Σύμφωνα με το Υπουργείο, «τα μέτρα οικονομικής πολιτικής που εφαρμόζονται στην Ισπανία την έχουν καταστήσει μία χώρα που έχει ένα από τα υψηλότερα επίπεδα οικονομικής ανάπτυξης με ταυτόχρονα χαμηλά επίπεδα πληθωρισμού εντός της Ε.Ε.».

Ο υποκείμενος πληθωρισμός ωστόσο, ο οποίος δεν προσμετρά τις τιμές των μη επεξεργασμένων τροφίμων και των ενεργειακών προϊόντων, μειώθηκε μόλις κατά ένα δέκατο της ποσοστιαίας μονάδας τον Αύγουστο, στο 6,1% σε ετήσια βάση, έναντι 6,2% τον Ιούλιο και 5,9% τον Ιούνιο, ενώ θεωρείται ότι παραμένει σε επίπεδο αρκετά υψηλό, παρόμοιο εκείνου ενός έτους πριν, όταν βρισκόταν στο 6,4%.

Σχετική ανησυχία προκαλεί εξάλλου στους εδώ οικονομικούς αναλυτές η επιμονή των πληθωριστικών τάσεων στις τιμές των τροφίμων, οι οποίες προκαλούν ανοδικές πιέσεις στην εξέλιξη του καλάθιού αγορών του καταναλωτή, με αυξήσεις τιμών πλησίον του 44% στη ζάχαρη, του 38% στο ελαιόλαδο,

του 23% στις πατάτες ή του 22% στο ρύζι, τάσεις που εκτιμάται πως θα διατηρηθούν έως το τέλος του έτους επιβαρύνοντας ολοένα και περισσότερο τους προϋπολογισμούς των οικογενειών και πλήττοντας ιδιαίτερα τα νοικοκυριά με χαμηλότερο εισόδημα. Βασική αιτία των συνεχιζόμενων πληθωριστικών πιέσεων, πέραν των γενικευμένων ανοδικών τάσεων των τιμών από τις αρχές του 2022 λόγω του πολέμου, συνιστά για την Ισπανία και η ξηρασία που έχει προκαλέσει σημαντική μείωση της αγροτικής παραγωγής στη χώρα, με την παραγωγή ελιών να έχει ουσιαστικά μειωθεί στο μισό με ταυτόχρονη χειροτέρευση της ποιότητας, γεγονός που πιθανότατα θα προκαλέσει και νέες αυξήσεις στις τιμές του ελαιολάδου, ενώ στα χειμερινά δημητριακά παρατηρήθηκαν απώλειες μεταξύ 70% και 80% στις εσοδείες σε πολλές από τις σιτοπαραγωγούς περιοχές. Ταυτόχρονα, οι εσοδείες τροπικών φρούτων όπως το μάνγκο και το αβοκάντο είχαν απώλειες 85% και 60% αντίστοιχα λόγω έλλειψης νερού, ενώ παρατηρείται υποβάθμιση των ποσοτήτων και της ποιότητας της παραγωγής των αμπελοκαλλιιεργειών.

Χρηματιστήριο

Ο χρηματιστηριακός δείκτης IBEX35 έκλεισε τον Αύγουστο στις 9.505,90 μονάδες, καταγράφοντας μικρή μηνιαία πτώση της τάξεως του 1,4% έναντι των 9.641,50 μονάδων του τέλους Ιουλίου, παραμένοντας πάντως πάνω από το κατώφλι των 9.500 μονάδων. Σε ετήσια βάση, ο δείκτης IBEX35 εμφανίζεται αυξημένος κατά 21,8%, ενώ σε τριμηνιαία βάση εμφανίζεται επίσης αυξημένος κατά 5%.

Επίκειται η καταβολή της 2ης δόσης προσωρινής πρόσθετης φορολόγησης ισπανικών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και ενεργειακών Ομίλων.

Όπως αναφέρουν εγχώρια οικονομικά μέσα, οι ισπανικές τράπεζες καθώς και οι μεγάλοι ενεργειακοί Όμιλοι αναμένεται να καταβάλουν τη δεύτερη φετινή δόση της έκτακτης προσωρινής φορολόγησης που έχει επιβάλει η Κυβέρνηση, εντός περιόδου περίπου δύο εβδομάδων, αρχής γενομένης από την 1η Σεπτεμβρίου, ημερομηνία κατά την οποία θα ανοίξει η περίοδος υποβολής της δόσης, και σε κάθε περίπτωση πριν τις 20 Σεπτεμβρίου. Η ανεξάρτητη Εθνική Επιτροπή Αγορών και Ανταγωνισμού (CNMC) είναι αρμόδια για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης των επιχειρήσεων των δύο κλάδων προς τις εν λόγω έκτακτες φορολογικές τους υποχρεώσεις, ενώ σε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης, το υφιστάμενο κανονιστικό πλαίσιο προβλέπει χρηματικά πρόστιμα της τάξεως του 150% του οφειλόμενου ποσού. Υπενθυμίζεται ότι οι χρηματοοικονομικοί

Όμιλοι που έκλεισαν την χρήση του 2019 με κύκλο εργασιών άνω των 800 εκατ. ευρώ (συγκεκριμένα όσον αφορά τα καθαρά τους έσοδα από τόκους και προμήθειες) οφείλουν να καταβάλλουν φόρο με συντελεστή ύψους 4,8% επί των ανωτέρω καθαρών εσόδων τους, ενώ οι ενεργειακοί Όμιλοι με κύκλο εργασιών άνω του 1 δισ. ευρώ το 2019 υποχρεούνται σε πρόσθετη έκτακτη φορολόγηση αυτού με συντελεστή της τάξεως του 1,2%. Σημειωτέον ότι τον παρελθόντα Φεβρουάριο οι μεγάλοι ισπανικοί τραπεζικοί και ενεργειακοί είχαν καταβάλει ως προκαταβολή το ήμισυ του συνολικά οφειλόμενου ετήσιου ποσού του φόρου.

Με την ως άνω έκτακτη προσωρινή φορολόγηση, η ισπανική Κυβέρνηση είχε υπολογίσει σε αρχικό στάδιο ετήσια έσοδα της τάξεως των 3,5 δισ. ευρώ (2 δισ. από τη φορολόγηση των ενεργειακών και 1,5 δισ. από τη φορολόγηση των χρηματοοικονομικών Ομίλων), ενώ εν συνεχεία μείωσε την αρχική της εκτίμηση συνολικών εσόδων στα 3 δισ. ευρώ. Με την επικείμενη καταβολή της δεύτερης δόσης του Σεπτεμβρίου, το Υπουργείο Οικονομικών αναμένει να επιτύχει τουλάχιστον κατά 97% τον ανωτέρω στόχο των 3 δισ. ευρώ, εισπράττοντας συνολικά για το τρέχον έτος 2,91 δισ. ευρώ. Σημειωτέον ότι τον παρελθόντα Φεβρουάριο το ισπανικό Κράτος είχε εισπράξει συνολικά 1,45 δισ. ευρώ (πιο αναλυτικά 637,1 εκατ. ευρώ από τις τράπεζες και 817,4 εκατ. ευρώ από τις εταιρείες ενέργειας), ενώ σχεδόν όλοι οι επιχειρηματικοί

Όμιλοι που κατέβαλαν τον έκτακτο φόρο το Φεβρουάριο επέλεξαν παράλληλα να ασκήσουν προσφυγές κατά της εν λόγω φορολόγησης, ισχυριζόμενοι ότι αυτή είναι «μεροληπτική και αδικαιολόγητη». Επιπλέον, πέραν των νομικών ενεργειών των εταιρειών, και οι επιχειρηματικοί σύνδεσμοι του τραπεζικού αλλά και του ενεργειακού κλάδου (Ισπανική Ένωση Τραπεζών – AEB, Ισπανική Ένωση Αποταμιευτικών Τραπεζικών Ιδρυμάτων – CECA, Asociación Española de Empresas de Energía - Aelec) άσκησαν προσφυγές ενώπιον της “Audiencia Nacional”, αμφισβητώντας τη σχετική υπουργική απόφαση και θεωρώντας ότι υπάρχει «επαρκής νομική βάση» για να κερδηθούν οι εν λόγω υποθέσεις δικαστικά, συνιστώντας ωστόσο στις εταιρείες μέλη τους να προβούν στην καταβολή της πρώτης δόσης ώστε να είναι καλυμμένες σε περίπτωση δυσμενούς απόφασης.

Το δημόσιο χρέος της Ισπανίας το α΄ εξάμηνο 2023 στο 113,1% του ΑΕΠ

Σύμφωνα με στοιχεία που δημοσίευσε σήμερα η Κεντρική Τράπεζα Ισπανίας (Banco de España), το δημόσιο χρέος της χώρας κατά το κλείσιμο του β' τριμήνου του οικονομικού έτους 2023 ανήλθε στα 1,569 τρισ. ευρώ, παρουσιάζοντας άνοδο 6,4% σε ετήσια βάση και αυξημένο κατά 66,29 δισ. ευρώ έναντι του τέλους Δεκεμβρίου 2022, αντιστοιχώντας σε ποσοστό 113,1% του ΑΕΠ. Επισημαίνεται ότι σε απόλυτους όρους, το επίπεδο των 1,57 τρισ. ευρώ συνιστά νέο ιστορικά υψηλό για το ισπανικό δημόσιο χρέος.

Το χρέος της Κεντρικής Διοίκησης ανήλθε στα 1,397 τρισ. ευρώ στο τέλος Ιουνίου 2023, με ετήσια αύξηση κατά 7,9%, ενώ το χρέος των λοιπών μονάδων Κεντρικής Διοίκησης ανήλθε σε 42 δισ. ευρώ, μειωμένο κατά 10,4% σε ετήσια βάση. Το χρέος των υπηρεσιών Κοινωνικής Ασφάλισης διαμορφώθηκε στα 106,174 δισ. ευρώ, που αντιπροσωπεύουν ετήσια αύξηση 7% λόγω των δανείων του ισπανικού Δημοσίου προς χρηματοδότηση των ελλειμμάτων στον εν λόγω τομέα. Το χρέος των Αυτόνομων Κοινοτήτων αυξήθηκε στα 327,248 δισ. ευρώ στο τέλος Ιουνίου 2023 (ετήσια αύξηση 3,3%), ενώ το χρέος των τοπικών επιχειρήσεων ανήλθε σε 23,79 δισ. ευρώ, αυξημένο κατά 4,3% σε σύγκριση με τον Ιούνιο 2022. Τέλος, το ενοποιημένο χρέος στο σύνολο του ισπανικού δημοσίου ανήλθε σε 327,272 δισ. ευρώ στο τέλος Ιουνίου τ.ε., αυξημένο κατά 7,3% έναντι του Ιουνίου 2022.

Επέκταση ξενοδοχειακών αλυσίδων στην Ανατολική Ευρώπη

Η επανενεργοποίηση του τουριστικού κλάδου και των διεθνών τουριστικών ροών μετά την περίοδο της πανδημίας, η συνακόλουθη αύξηση των εσόδων και η ανάκτηση των εταιρικών κερδών εκτιμάται πως συνιστούν καθοριστικούς παράγοντες για τους μεγάλους ισπανικούς ξενοδοχειακούς Ομίλους, προκειμένου αυτοί να επανενεργοποιήσουν τα σχέδια διεθνούς τους επέκτασης που είχαν διακοπεί λόγω πανδημίας. Όπως αναφέρουν εδώ κλαδικά μέσα, μία από τις κεντρικής σημασίας ζώνες

προτεραιότητας για τους ισπανικούς Ομίλους συνιστά η Ανατολική Ευρώπη, η οποία εμφανίζει μια «άνευ προηγούμενου» ανάπτυξη σε χώρες που αποτελούν παραδοσιακούς ή ανερχόμενους προορισμούς διακοπών, όπως η Αλβανία, το Μαυροβούνιο ή η Βουλγαρία, ή και σε χώρες με μεγάλες πόλεις κατάλληλες για τουρισμό τύπου “city-break” όπως η Ουγγαρία και η Τσεχία.

Σύμφωνα με τις ως άνω κλαδικές πηγές, η αλυσίδα Hyatt, ορμώμενη από την Ισπανία, έχει εισέλθει στη Βουλγαρία μέσω του αμερικανικού επενδυτικού Ομίλου που απασχολείται κυρίως στη Λατινική Αμερική Apple Leisure Group, με την υπογραφή συμβάσεων για 5 “all-inclusive” ξενοδοχειακά συγκροτήματα, ενώ ομοίως η αλυσίδα Marriott άνοιξε το πρώτο πολυτελές ξενοδοχείο της επωνυμίας “W” στη Βουδαπέστη. Επιπλέον η ισπανική αλυσίδα Meliá εγκαινίασε στο Δυρράχιο τη μονάδα Meliá Durres τον περασμένο Μάιο, που συνιστά τη μεγαλύτερη ξενοδοχειακή μονάδα διακοπών στην Αλβανία με 471 δωμάτια, ενώ η ισπανική αλυσίδα υλοποιεί, σε συνεργασία με ντόπιο επενδυτικό εταίρο (οικογένεια Dulaku) ακόμη 7 επενδυτικά έργα στην ίδια μονάδα, τα 4 εκ των οποίων βρίσκονται επί του παρόντος υπό κατασκευή. Σύμφωνα με τους εκπροσώπους της αλυσίδας Meliá, στο μέλλον η Αλβανία θα μπορούσε να περιλαμβάνεται μεταξύ των έξι περισσότερο ζητούμενων προορισμών στη Μεσόγειο, πίσω από την Ισπανία, την Ιταλία, την Ελλάδα, την Κροατία και το Μαυροβούνιο.

Επισημαίνεται ότι πέρσι αλλά και στην μέχρι τώρα διάρκεια της φετινής χρονιάς, οι αφίξεις Ισπανών τουριστών στην Αλβανία έχουν αυξηθεί πολύ έντονα λόγω της αυξημένης διάθεσης τουριστικών πακέτων των μεγάλων εγχώριων ταξιδιωτικών πρακτόρων Soltour και της Viajes El Corte Inglés. Επίσης, η αλυσίδα Meliá διαθέτει 7 ακόμη ξενοδοχειακά συγκροτήματα σε μία άλλη χώρα της Βαλκανικής, συγκεκριμένα την Βουλγαρία.

Η αλυσίδα Eurostars, μία από τις σημαντικότερες εμπορικές επωνυμίες του μεγάλου ισπανικού τουριστικού Ομίλου Hotusa, έχει επίσης εκκινήσει ταχεία πορεία επέκτασης στην Ουγγαρία, με την υπογραφή τον περασμένο Ιούνιο συμβάσεων για δύο νέα ξενοδοχεία στη Βουδαπέστη υπό μίσθωση, αυξάνοντας σε 6 τον συνολικό αριθμό τουριστικών ακινήτων που κατέχει η Eurostars στην ουγγρική πρωτεύουσα, καθιστάμενη η ισπανική αλυσίδα με τη μεγαλύτερη παρουσία στη χώρα. Η Eurostars υπέγραψε ακόμη τον Ιούνιο τ.ε. σύμβαση για την πρώτη της εγκατάσταση στο Μαυροβούνιο, όπου η ισπανική αλυσίδα με τη μεγαλύτερη παρουσία είναι η Iberostar που διαθέτει 3 ξενοδοχειακές μονάδες. Σημειωτέον ότι η Iberostar υπήρξε ιστορικά η πρώτη ισπανική αλυσίδα που εισήλθε στο Μαυροβούνιο το 2005. Επιπλέον, η αλυσίδα Barceló αυξάνει σταδιακά την παρουσία της στην περιοχή της Ανατολικής Ευρώπης, ανοίγοντας πρόσφατα ένα ξενοδοχείο στην Πολωνία και σχεδιάζοντας να ανοίξει 1 ακόμη νέα ξενοδοχειακή μονάδα στη Σλοβενία τους επόμενους μήνες, ενώ ήδη διαθέτει 7

τουριστικές μονάδες στην περιοχή (4 στην Τσεχία και από 1 στη Βουλγαρία, την Πολωνία και τη Σλοβενία). Αναφέρεται επίσης ότι η μεγάλη ισπανικών συμφερόντων πολυεθνική αλυσίδα NH (ελεγχόμενη σήμερα από μεγάλο ταϊλανδικό ξενοδοχειακό Όμιλο), διαθέτει επί του παρόντος 10 ξενοδοχεία στην Ανατολική Ευρώπη, συγκεκριμένα 4 στην Τσεχία, 3 στην Ουγγαρία και από 1 στην Πολωνία, τη Ρουμανία και τη Σλοβακία), χωρίς ωστόσο να έχει συγκεκριμένα άμεσα σχέδια περαιτέρω επέκτασης.

Επισημαίνεται η αρκετά ισχυρή και με έντονες τάσεις περαιτέρω επέκτασης παρουσία ισπανικών ξενοδοχειακών Ομίλων στην Ελλάδα, μεταξύ των οποίων οι Meliá, Iberostar, Accor, Barceló, Pacha Group, Hotel Investment Partners, Azora.

Προσδοκίες περί ιστορικά υψηλό επιπέδου τουριστικών αφίξεων στην Ισπανία το 2023

Με βάση πρόσφατες κλαδικές εκτιμήσεις, βασισμένες σε στοιχεία του ισπανικού Εθνικού Ινστιτούτου Στατιστικής (INE) και του εκ των κορυφαίων σε διεθνές επίπεδο ισπανικού κρατικού Ομίλου διαχείρισης υποδομών αεροδρομίων, AENA, θεωρείται εξαιρετικά πιθανό η Ισπανία να ξεπεράσει φέτος τον αριθμό των 84 εκατ. αφίξεων ξένων τουριστών στους κύριους τουριστικούς της προορισμούς του 2019 και των 275 εκατ. επιβατών που μετακινήθηκαν μέσω αεροδρομίων του δικτύου της AENA την ίδια χρονιά. Μεταξύ Ιανουαρίου και Ιουνίου τ.ε., τα στοιχεία του INE δείχνουν ότι αφίχθηκαν 37,5 εκατ. ξένοι τουρίστες στην Ισπανία, κατά 1,6%

λιγότεροι σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2019, ενώ παράλληλα, τα στοιχεία της AENA δείχνουν πως κατά τους πρώτους επτά μήνες του 2023, ο αριθμός των επιβατών που διακινήθηκε μέσω αεροδρομίων του δικτύου της AENA αυξήθηκε κατά 1,2% σε σύγκριση με εκείνον του 2019, σε 159 εκατ. επιβάτες. Ταυτόχρονα, τα έως τώρα στατιστικά στοιχεία των ξενοδοχείων, των αεροπορικών εταιρειών και των ταξιδιωτικών γραφείων προεξοφλούν ότι τα αποτελέσματα του φετινού καλοκαιριού θα ανέλθουν σε ιστορικά υψηλό επίπεδο, ενώ και οι προοπτικές για το τελευταίο τρίμηνο του έτους είναι εξίσου αισιόδοξες, με συνέπεια να προβλέπεται ότι τόσο οι τουριστικές αφίξεις από το εξωτερικό όσο και ο αριθμός επιβατών μέσω του δικτύου AENA θα ξεπεράσουν τα επίπεδα του 2019, δηλαδή του έτους πριν το ξέσπασμα της πανδημίας.

Συντηρητικές κλαδικές εκτιμήσεις προβλέπουν ότι η φετινή χρονιά ενδεχομένως θα κλείσει με ένα συνολικό αριθμό 260 εκατ. τουριστών μέσω αεροδρομίων δικτύου AENA, εκ των οποίων τα 84 εκατ. ξένοι και τα 176 ημεδαποί τουρίστες. Παράλληλα, ορισμένα μεγάλα ταξιδιωτικά γραφεία της χώρας προειδοποιούν για έναν ενδεχόμενο «πόλεμο» χαμηλών τιμών που θα μπορούσαν να προκαλέσουν οι μεσογειακοί προορισμοί χαμηλού κόστους, συγκεκριμένα οι Τουρκία, Μαρόκο ή Τυνησία. Σύμφωνα με εκτιμήσεις μεγάλων ισπανικών ταξιδιωτικών πρακτορείων, η υπέρβαση ή μη των επιπέδων εισερχόμενου τουρισμού του 2019 θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό από την

απρόσκοπτη ροή αφίξεων τουριστών στη συνέχεια του 2023 προς τις Κανάριες Νήσους, οι οποίες συγκεντρώνουν πολύ σημαντικό τμήμα των εισερχόμενων τουριστικών ροών μεταξύ Οκτωβρίου και Δεκεμβρίου εκάστου έτους. Από την άλλη πλευρά ωστόσο, ο ισπανικός τουριστικός κλάδος εκτιμά ότι η γενικευμένη άνοδος των τιμών του τουριστικού προϊόντος τείνει να «παραλύει» τη ζήτηση στις ομάδες τουριστών με χαμηλότερο επίπεδο εισοδήματος κυρίως στη Γερμανία και το Ηνωμένο Βασίλειο που αποτελούν παραδοσιακές χώρες προέλευσης τουριστών προς Ισπανία, επισημαίνοντας πάντως ότι το εν λόγω φαινόμενο δεν φαίνεται να επηρεάζει προς το παρόν τις ροές προς Ισπανία.

Τα ισπανικά ταξιδιωτικά γραφεία επισημαίνουν επίσης ότι και οι Ισπανοί τουρίστες έχουν ταξιδέψει μαζικά αυτό το καλοκαίρι, καταγράφοντας κατά 20% περισσότερες κρατήσεις από ό,τι την ίδια περίοδο του 2022, με τις προοπτικές για το υπόλοιπο του έτους να είναι εξίσου ελπιδοφόρες, αφού οι κρατήσεις που έχουν γίνει έγιναν μέχρι σήμερα για το υπόλοιπο του έτους είναι κατά 39% υψηλότερες από τις αντίστοιχες περσινές. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του ισπανικού τουριστικού κλάδου αλλά και των αεροπορικών εταιρειών, ανεξάρτητα από το αν ξεπεραστούν ή όχι τα ορόσημα του 2019 όσον αφορά τους εισερχόμενους ξένους τουρίστες και τον αριθμό διακινούμενων επιβατών στο δίκτυο AENA, θεωρείται βέβαια η πλήρης επιστροφή στα προ κρίσης επίπεδα, με την εγχώρια

αγορά να είναι η πρώτη που ενίσχυσε τη ζήτηση στη μετά την πανδημία περίοδο, ακολουθούμενη από την ενδοευρωπαϊκή αγορά και την αμερικανική αγορά, ενώ η ασιατική αγορά αρχίζει να ανακάμπει. Σημαντικό για τους εκπροσώπους του ισπανικού τουριστικού κλάδου είναι το γεγονός ότι η αύξηση της τουριστικής ζήτησης σημειώθηκε μέσα σε «υπερπληθωριστικές» συνθήκες, όπου τόσο οι αεροπορικοί ναύλοι όσο και οι τιμές των ξενοδοχείων έχουν αυξηθεί πολύ έντονα.

Όπως παρατηρούν συντηρητικοί κλαδικοί αναλυτές, μέχρι τον Μάιο τ.ε. καταγράφηκε έντονη ανάκαμψη των τουριστικών ροών, συνοδευόμενη από άνοδο των μέσων ποσών των κρατήσεων και των ποσών των προκαταβολών που καταβλήθηκαν έναντι κρατήσεων. Αντιθέτως, από τις αρχές Μαΐου μέχρι σήμερα, παρατηρείται σχετική επιβράδυνση της ζήτησης συνοδευόμενη από υπερπροσφορά τουριστικού προϊόντος, που οδήγησαν σε μείωση των μέσων ημερών ταξιδιού, καθώς και των εξόδων και προκαταβολών για τις κρατήσεις. Για το τελευταίο μέρος του τρέχοντος έτους, οι κλαδικές εκτιμήσεις αναφέρουν σημαντικά αυξημένα επίπεδα αεροπορικών κρατήσεων, με ιδιαίτερη έμφαση στους μήνες Νοέμβριο και το Δεκέμβριο, ενώ και τα έσοδα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων αναμένονται αυξημένα καθώς φαίνονται αυξημένες κρατήσεις σε αυξημένο επίπεδο τιμών (μεταξύ 12% και 30% ανάλογα με τις κατηγορίες ξενοδοχείων).

Εντός του ανωτέρω πλαισίου ισχυρής τουριστικής ανάκαμψης που αναμένεται στην Ισπανία φέτος, οι εκπρόσωποι του τουριστικού κλάδου παρουσίασαν πολύ πρόσφατα στην -υπό διαμόρφωση- νέα Κυβέρνηση της χώρας συγκεκριμένες προτάσεις για την περαιτέρω ανάπτυξη του τομέα και τη βελτίωση του ισπανικού τουριστικού προϊόντος, ενώ ταυτόχρονα αξίωσαν τη διάθεση στον εγχώριο τουριστικό κλάδο χρηματοδοτικών κονδυλίων ύψους 12 δισ. ευρώ από το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Οικονομικού Μετασχηματισμού ("PERTE"), το οποίο συνιστά μέρος του ευρωπαϊκού Σχεδίου Ανάκαμψης, Μετασχηματισμού και Ανθεκτικότητας.

Σε ιστορικά υψηλό επίπεδο η αξία των ισπανικών εξαγωγών το α' εξάμηνο 2023

Σύμφωνα με προσωρινά στοιχεία εξωτερικού εμπορίου που δημοσιεύθηκαν τις προηγούμενες ημέρες από το ισπανικό Υπουργείο Βιομηχανίας, Εμπορίου και Τουρισμού (DataComex), το εμπορικό έλλειμμα της χώρας διαμορφώθηκε στα 16,42 δισ. ευρώ κατά το πρώτο εξάμηνο τ.ε., μειωμένο κατά 48,6% έναντι εκείνου της αντίστοιχης περιόδου του 2022 που είχε ανέλθει σε 31,963 δισ. ευρώ. Η αξία των ισπανικών εξαγωγών αγαθών έφθασε το πρώτο εξάμηνο τ.ε. σε ιστορικά υψηλό επίπεδο κατά την υπό εξέταση περίοδο, παρουσιάζοντας αύξηση 4,7% σε ετήσια βάση και ανερχόμενη σε 199,951 δισ. ευρώ,

ενώ οι εισαγωγές μειώθηκαν κατά 2,9%, στα 216,372 δισ. ευρώ. Βασικό ρόλο στη σχετική συγκράτηση της αξίας των ισπανικών εισαγωγών το πρώτο εξάμηνο τ.ε. φαίνεται να έχει διαδραματίσει η πτώση των τιμών της ενέργειας σε σύγκριση με το πρώτο εξάμηνο του 2022, όταν είχε ξεσπάσει ο πόλεμος στην Ουκρανία. Το ποσοστό κάλυψης των εισαγωγών από τις εξαγωγές κατά το πρώτο εξάμηνο 2023 αυξήθηκε σε 92,4%. Επισημαίνεται ότι οι ευνοϊκές εξελίξεις στο ισπανικό εξωτερικό εμπόριο το πρώτο εξάμηνο τ.ε. εκτιμάται πως βελτιώνουν και τις κυβερνητικές προβλέψεις για οικονομική μεγέθυνση φέτος κατά δύο δέκατα, διαβλέποντας αύξηση του ΑΕΠ κατά 1,7%.

Τα στοιχεία για τον μήνα Ιούνιο δείχνουν ότι οι εξαγωγές εμπορευμάτων έχουν μειωθεί κατά 2,8% σε σχέση με τον ίδιο μήνα του προηγούμενου έτους, φτάνοντας τα 33,982 δισ. ευρώ, ενώ οι εισαγωγές μειώθηκαν κατά 9,9% σε ετήσια βάση, ανερχόμενες στα 36,338 δισ. ευρώ, με το ισπανικό εμπορικό ισοζύγιο να καταγράφει έλλειμμα 2,355 δισ. τον Ιούνιο 2023, που αντιστοιχεί σε λιγότερο από το ήμισυ του ελλείμματος ύψους 5,394 δισ. ευρώ του Ιουνίου 2022.

Με βάση τα εξαμηνιαία στοιχεία και αναλύοντας τις εισαγωγές, το μη ενεργειακό ισοζύγιο παρουσιάζει το πρώτο εξάμηνο 2023 πλεόνασμα 285 εκατ. ευρώ, έναντι ελλείμματος 6,069 δισ. ευρώ που είχε εμφανίσει το διάστημα Ιαν.-Ιουν. 2022, ενώ το εμπορικό έλλειμμα ενεργειακών προϊόντων μειώθηκε στα 16,705 δισ. ευρώ, έναντι

ελλείμματος 25,894 δισ. ευρώ κατά την ίδια περίοδο του 2022.

Σε σχετική δήλωσή του, ο υπηρεσιακός Υπουργός Βιομηχανίας, Εμπορίου και Τουρισμού κ. Héctor Gómez, τόνισε ότι «η σταθερότητα των ισπανικών εξαγωγικών εταιρειών καθιστά τις εξαγωγές πιο δυναμικές από τις εισαγωγές, γεγονός που κατέστησε δυνατή τη μείωση του εμπορικού ελλείμματος κατά το ήμισυ, καθώς και την επίτευξη μικρού πλεονάσματος στα μη ενεργειακά προϊόντα κατά το πρώτο εξάμηνο του τρέχοντος έτους». Σύμφωνα με την ισπανική Κυβέρνηση, «ο εξωτερικός τομέας αποτελεί μία από τις κινητήριες δυνάμεις της οικονομίας και η ανταγωνιστικότητα των ισπανικών εταιρειών στις διεθνείς αγορές ξεχωρίζει, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά την ποιότητα και την καινοτομία».

Ανάληψη τεχνικών έργων από ισπανικό Όμιλο Técnicas Reunidas στο Κατάρ

Σύμφωνα με σχετική χθεσινή εταιρική ανακοίνωση, ο μεγάλος ισπανικός πολυεθνικός Όμιλος με ειδίκευση στις μηχανολογικές μελέτες και τις κατασκευές υποδομών για τους κλάδους πετρελαίου και αερίου Técnicas Reunidas ανέλαβε από τον καθαρινό κρατικό κολοσσό των κλάδων πετρελαίου / φυσικού αερίου, Qatar Energy, την εκτέλεση πρόσθετων έργων μηχανικού σχεδιασμού, προμήθειας υλικών και κατασκευής / θέσης σε λειτουργία των εγκαταστάσεων Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (LNG) «εκτός οικοπέδου» του μεγάλου

έργου ανάπτυξης του κοιτάσματος North Field South (NFS).

Η συνολική αξία του συμβολαίου υπολογίζεται σε περίπου 516 εκατ. ευρώ, ενώ το φάσμα των νέων έργων που ανατέθηκαν στην Técnicas Reunidas περιλαμβάνει τη δημιουργία εγκαταστάσεων που περιλαμβάνουν αγωγούς αφυδάτωσης LNG, αγωγούς επιστροφής αερίου βρασμού (BOG) και αγωγούς δημόσιας χρήσης που θα συνδέουν τη νότια περιοχή της βιομηχανικής πόλης Ras Laffan με τις νέες δεξαμενές αποθήκευσης, καθώς και με τις εγκαταστάσεις εξαγωγών που βρίσκονται στη βόρεια ζώνη αυτής. Επιπλέον, το αντικείμενο του έργου περιλαμβάνει τη θέση σε λειτουργία νέων δεξαμενών LNG, καθώς και αποβαθρών φόρτωσης LNG, συμπιεστών αερίου βρασμού (BOG) και συναφούς εξοπλισμού.

Όπως αναφέρουν εδώ κλαδικά μέσα, το έργο ανάπτυξης του κοιτάσματος "NFS", ιδιοκτησίας της Qatar Energy σε συνεργασία με διεθνείς πετρελαϊκούς Ομίλους, αποτελεί την δεύτερη φάση επέκτασης του North Field, που συνιστά το μεγαλύτερο -μη συνδεδεμένο με κοιτάσμα πετρελαίου- κοιτάσμα φυσικού αερίου στον κόσμο.

Σύμφωνα με τον ισπανικό Όμιλο, ο οποίος δραστηριοποιείται σημαντικά και στα γειτονικά ΗΑΕ, η ανάληψη νέων έργων στο Κατάρ ενισχύει τη σχέση μεταξύ της Qatar Energy και της Técnicas Reunidas, δεδομένου ότι η δεύτερη υλοποιεί ήδη στη χώρα διάφορα έργα μηχανικού σχεδιασμού, προκήρυξης / προμήθειας υλικών-υπηρεσιών και

κατασκευής (EPC) για την επέκταση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης και διανομής, καθώς και των συστημάτων για τη διαχείριση συμπυκνωμάτων αερίου, υγροποιημένου αερίου πετρελαίου (LPG) και μεθανίου, στο πλαίσιο του μεγάλου έργου επέκτασης του κοιτάσματος North Field. Σύμφωνα με το σχετικό δελτίο Τύπου, πρόκειται για την τέταρτη ανάθεση που απονέμει ο καταρινός πετρελαϊκός κολοσσός στον ισπανικό Όμιλο Técnicas Reunidas, ο οποίος δραστηριοποιείται επίσης μέσω κοινοπραξίας με την κινεζικών συμφερόντων Wison Engineering για την ανάπτυξη εγκαταστάσεων επεξεργασίας θείου στο πλαίσιο του μεγάλου έργου επέκτασης του North Field, με τη μέθοδο EPC, προϋπολογισμού περίπου 570 εκατ. ευρώ.

Κατασκευή φωτοβολταϊκού ηλιακού πάρκου από την Iberdrola στις ΗΠΑ

Σύμφωνα με σχετική εταιρική ανακοίνωση, ο ισπανικός, παγκοσμίως εμβέλειας ενεργειακός κολοσσός Iberdrola, μέσω της θυγατρικής της στις ΗΠΑ, Avangrid, ξεκίνησε την κατασκευή του φωτοβολταϊκού πάρκου "True North", παραγωγικής ισχύος 240 MW στην επαρχία Falls County της πολιτείας του Τέξας. Εν λόγω ηλιακό / φωτοβολταϊκό πάρκο πρόκειται να παρέχει καθαρή ανανεώσιμη ενέργεια για τον εφοδιασμό και την κάλυψη των ενεργειακών αναγκών του εταιρικού Ομίλου Meta, που αποτελεί τη μητρική εταιρεία του παγκόσμιου κοινωνικού δικτύου Facebook.

Συγκεκριμένα, το εν λόγω ενεργειακό έργο αναμένεται να υποστηρίξει τις ενεργειακές ανάγκες του υπό δημιουργία κέντρου δεδομένων της Meta στην πόλη Temple, το οποίο θα είναι το δεύτερο κέντρο δεδομένων της Meta στην πολιτεία του Τέξας. Όπως σημειώνει η Iberdrola, το φωτοβολταϊκό πάρκο True North, το πρώτο ηλιακό πάρκο της Avangrid στο Τέξας, αναμένεται να εκκινήσει την εμπορική λειτουργία του στις αρχές του 2025, ενώ κατά τη φάση κατασκευής και λειτουργίας του το έργο εκτιμάται πως θα δημιουργήσει περισσότερες από 200 θέσεις εργασίας. Σημειώνεται ακόμη ότι Όμιλος Iberdrola διαθέτει ήδη εγκατεστημένη δυναμικότητα άνω των 1.250 MW χερσαίων αιολικών πάρκων στη συγκεκριμένη αμερικανική Πολιτεία.

Όπως αναφέρεται από τον Όμιλο Iberdrola, η θυγατρική του στις ΗΠΑ, Avangrid, διαθέτει περιουσιακά στοιχεία συνολικής αξίας πλησίον των 40 δισ. δολ., όντας παρούσα σε 24 Πολιτείες, ενώ διαχειρίζεται πλησίον των 10.000 MW εγκατεστημένης παραγωγικής ισχύος, εκ των οποίων περισσότερα από 8.600 MW αφορούν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (κυρίως αιολικές και ηλιακές φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις). Όμιλος Avangrid διαθέτει επίσης πάνω από 130.000 χλμ. ηλεκτρικών γραμμών μέσω οκτώ εταιρειών διανομής στις πολιτείες της Νέα Υόρκης, του Κονέκτικατ, του Μείν και της Μασαχουσέτης. Σημειώνεται εξάλλου ότι Όμιλος Iberdrola διαθέτει χαρτοφυλάκιο projects ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις ΗΠΑ δυναμικότητας άνω των 25.000 MW, ενώ

πρόσφατα έχει αναλάβει μέσω της Avangrid την κατασκευή του πρώτου της ηλιακού πάρκου στην πολιτεία της Καλιφόρνια, με την επωνυμία "Camino Solar Park", δυναμικότητας 57 MW, το οποίο θα κατασκευαστεί δίπλα από το αιολικό πάρκο "Manzana", δυναμικότητας 189 MW στην επαρχία Kent County, ιδιοκτησίας της Avangrid.

Μείωση του επιπέδου των βιομηχανικών τιμών στην Ισπανία τον Ιούλιο 2023

Σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία που δημοσίευσε στις 25/8 το Εθνικό Ινστιτούτο Στατιστικής (INE), το επίπεδο των βιομηχανικών τιμών παραγωγής στην Ισπανία μειώθηκε κατά 8,4% τον Ιούλιο τ.ε. σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2022, ποσοστό κατά τέσσερα δέκατα χαμηλότερο από εκείνο που είχε καταγραφεί τον Ιούνιο τ.ε., κυρίως λόγω της φθηνότερης ηλεκτρικής ενέργειας και της χαμηλότερης αύξησης των τιμών παραγωγής φυσικού αερίου, σε σύγκριση με αυτήν που είχε καταγραφεί πέρυσι. Δεδομένης της σε ετήσια βάση πτώσης των τιμών παραγωγής στη βιομηχανία τον Ιούλιο τ.ε., ο πληθωρισμός τιμών στους βιομηχανικούς κλάδους συμπληρώνει πέντε μήνες επίτευξης αρνητικών ρυθμών αρχής γενομένης από τον περασμένο Μάρτιο, οπότε είχε σηματοδοτηθεί το τέλος μιας περιόδου 26 συνεχών μηνιαίων αυξήσεων των τιμών στη βιομηχανία, εκ των οποίων για 20 τουλάχιστον

μήνες είχαν καταγραφεί διψήφιοι ρυθμοί αυξήσεων.

Η μείωση των βιομηχανικών τιμών παραγωγής που σημειώθηκε τον Ιούλιο τ.ε. οφείλεται στην πτώση που κατέγραψε το κόστος της ενέργειας κατά 26,2%, λόγω της χαμηλότερης αύξησης της παραγωγής φυσικού αερίου και των μειωμένων επιπέδων παραγωγής, μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας. Αντίθετα, οι τιμές του διυλισμένου πετρελαίου αυξήθηκαν τον Ιούλιο τ.ε. συγκριτικά με τον αντίστοιχο μήνα του 2022. Η πτώση του βιομηχανικού πληθωρισμού τον Ιούλιο τ.ε. στην Ισπανία επηρεάστηκε επίσης από το επίπεδο τιμών των ενδιάμεσων αγαθών, το οποίο κατέγραψε πτώση κατά σχεδόν κατά μισή μονάδα, στο -5,7%, λόγω του χαμηλότερου κόστους παραγωγής χημικών προϊόντων, καθώς και κεφαλαιουχικών αγαθών, των οποίων ο ετήσιος ρυθμός αύξησης μειώθηκε κατά τέσσερα δέκατα στο 2,6%, λόγω του χαμηλότερου κόστους κατασκευής οχημάτων.

Σε επίπεδο μηνιαίας μεταβολής (Ιούλιος έναντι Ιουνίου τ.ε.), το επίπεδο των τιμών βιομηχανικής παραγωγής αυξήθηκε κατά 0,1%, ήτοι κατά οκτώ δέκατα λιγότερο από τον προηγούμενο μήνα, όταν οι τιμές στη βιομηχανία είχαν ανακάμψει κατά 0,9%. Η ενέργεια ήταν η κύρια αιτία της εν λόγω μηνιαίας ανόδου των βιομηχανικών τιμών, σημειώνοντας αύξηση 0,9%, λόγω του συγκριτικά υψηλότερου κόστους διύλισης και παραγωγής υδρογονανθράκων.

ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΕΥ ΠΡΕΣΒΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ **ΣΤΗ ΜΑΔΡΙΤΗ**

1. Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, παρακαλείστε όπως αναφέρεται η πηγή.
2. Εφ' όσον δεν επιθυμείτε πλέον να λαμβάνετε τα Ενημερωτικά Δελτία του Γραφείου ΟΕΥ Μαδρίτης, παρακαλείστε όπως αποστείλετε σχετικό μήνυμα στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μας (ecocom-madrid@mfa.gr).
3. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται από το Υπουργείο Εξωτερικών, παρέχονται από τα υποκείμενα αυτών εκουσίως και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για παροχή ενημέρωσής τους ή για στατιστικούς σκοπούς. Η διαχείριση και προστασία των προσωπικών δεδομένων υπόκειται στα οριζόμενα στο εθνικό, κοινοτικό και διεθνές δίκαιο, σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως εκάστοτε ισχύει (Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την προστασία προσωπικών δεδομένων από το Υπουργείο Εξωτερικών: βλ. <http://www.agora.mfa.gr/prostasia-prosopikon-dedomenon>).
4. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο προέρχονται τόσο από επίσημες πηγές (Εθνική Στατιστική Υπηρεσία, Κεντρική Τράπεζα, ιστοσελίδες Υπουργείων και δημοσίων φορέων κ.α.), όσο και από ειδήσεις σε έντυπα και άλλα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Το Γραφείο ΟΕΥ Μαδρίτης τηρεί επιφύλαξη ως προς τις ειδησεογραφικές πηγές, για τις οποίες δεν εγγυάται την ακρίβειά τους.